

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

6. april 2010

SAMLENOTAT

”EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer” samt ”Omnibus-direktiv I”

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 9. april 2010 – dagsordenspunkterne ”Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten: EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer” samt ”Præcisering af beføjelser for EU-tilsynsmyndigheder på det finansielle område (Omnibus-direktiv I) - vedlægges Finansministeriets samlenotat.

Lene Espersen

6. april 2010

Tidlig forelæggelse af samlenotat vedr. sager på kommende råds-
møder

1. Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten - EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer *Side 2*
 - *Politisk enighed om rådsudtalelser*
Der foreligger udkast til rådsudtalelser, herunder om Danmarks konvergensprogram
2. Præcisering af beføjelser for EU-tilsynsmyndigheder på det finansielle område (Omnibus-direktiv I) *Side 17*
KOM(2009)576 og ST 7616/10

Dagsordenspunkt 1: Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten - EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer

Resumé

Som led i udmøntningen af Stabilitets- og Vækstpagten skal Rådet (ECOFIN) på det uformelle møde den 16.-17. april 2010 behandle rådsudtalelser om EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer. Programmerne viser, at EU-landene planlægger en væsentlig konsolidering af de offentlige finanser med start i år eller næste år, og særligt at det flertal af landene, som allerede er omfattet af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud, generelt planlægger at efterleve deres henstillinger om at bringe de offentlige underskud ned under 3 pct. af BNP.

Baggrund

Eurolandene og EU-landene uden for euroen skal årligt udarbejde henholdsvis stabilitetsprogrammer og konvergensprogrammer til EU. Det enkelte land fremlægger i sit program mål for udviklingen i de offentlige finanser på kort og mellemlang sigt samt mål i relation til finanspolitikens langsigtede holdbarhed. EU-landene uden for euroen redegør endvidere for deres penge- og valutakurspolitik.

Programmerne redegør særligt for landenes planer for overholdelse af reglerne i Stabilitets- og Vækstpagten, herunder efterlevelse af henstillinger om at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP og fremskridt mod de mellemfristede mål om budgetter tæt på balance (MTO)¹. Landene omfattet af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud er i år opfordret til at inkludere et separat kapitel om efterlevelse af deres henstilling.

ECOFIN vedtager og offentliggør en udtalelse om det enkelte lands program på baggrund af vurderinger fra Kommissionen og drøftelse i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC).

På det uformelle rådsmøde (ECOFIN) den 16.-17. april 2010 behandles Rådets udtalelser om EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer². Rådsudtalelserne forventes formelt vedtaget på et efterfølgende rådsmøde.

Indhold

EU-landene har i lyset af den økonomiske og finansielle krise gennemført finanspolitiske lempelser for at styrke aktivitet og beskæftigelse. Lempelserne varierer

¹ Stabilitets- og Vækstpagten har en grundlæggende målsætning om budgetter 'tæt på balance eller i overskud', der differentieres i lyset af det enkelte lands udfordringer. Det mellemfristede mål for det enkelte lands strukturelle saldo (saldoen rensset for konjunkturreflekter og engangstiltag) skal således indebære offentlige finanser, der 1) sikrer en stabilisering af den offentlige gæld på maksimalt 60 pct. af BNP, 2) sikrer en ekstra gældsreduktion for lande med gæld over 60 pct. af BNP, og 3) tager højde for 1/3 af nutidsværdien af de fremadrettede demografisk betingede udgiftsstigninger

² Det er usikkert, om udtalelserne for programmet for Cypern og Portugal vil være klar til behandling, mens udtalelsen om Grækenlands stabilitetsprogram blev behandlet på rådsmødet (ECOFIN) den 16. februar 2010.

afhængigt af landenes råderum og udfordringer, men har generelt bidraget til kraftigt stigende underskud og stigende offentlig gæld.

Kommissionen vurderer på baggrund af stabilitets- og konvergensprogrammerne, at det gennemsnitlige offentlige underskud i EU er steget fra 2,3 pct. af BNP i 2008 til 7 pct. af BNP i 2009. I 2010 forventes yderligere en lille svækkelse til 7,2 pct. af BNP. Kommissionen vurderer, at den gennemsnitlige offentlige gæld i EU er steget fra 61,5 pct. af BNP i 2008 til ca. 74 pct. af BNP i 2009.

EU-landene står således over for store udfordringer i forhold til at konsolidere de offentlige finanser, idet udfordringerne varierer på tværs af landene.

Der er bred enighed blandt EU-landene om behovet for at konsolidere de offentlige finanser. Den 20. oktober 2009 vedtog ECOFIN således nogle overordnede principper for finanspolitiske exitstrategier, herunder at alle lande som hovedregel skal starte konsolideringen i 2011 og mange lande før. Principperne bliver nu konkret udmøntet i henstillinger til EU-lande med uforholdsmæssigt store underskud inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten. Hovedprincippet i henstillingerne er, at EU-lande med relativt store finanspolitiske udfordringer, herunder særligt store underskud, får relativt lange frister for at få underskuddene ned under 3 pct. af BNP, men omvendt skal gennemføre relativt store gennemsnitlige årlige strukturelle budgetforbedringer (stramningskravet).

20 lande er på nuværende tidspunkt omfattet af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud. 19 lande (Belgien, Frankrig, Irland, Italien, Letland, Litauen, Malta, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig) har fået henstillinger om at bringe underskuddene ned under 3 pct. af BNP inden for givne frister, og ét land (Grækenland) har fået et pålæg (skærpet henstilling). Flere lande, herunder Danmark, forventes at komme ind i proceduren i løbet af 2010.

EU-landenes planer for at håndtere udfordringerne fremlægges i stabilitets- og konvergensprogrammerne, hvoraf det fremgår, at landene generelt planlægger at konsolidere de offentlige finanser i overensstemmelse med ECOFIN-konklusionerne om finanspolitiske exitstrategier.

Lande i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud

Det fremgår af stabilitets- og konvergensprogrammerne, at landene med henstillinger generelt planlægger at efterleve disse og bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP inden for de respektive frister. Landene har således generelt påbegyndt konsolideringen af de offentlige finanser i 2010, bortset fra Tyskland, Nederlandene og Østrig, som først skal starte konsolideringen i 2011, da disse lande har forholdsvist moderate underskud.

Landene har generelt fremlagt konkrete tiltag for 2010, særligt i kraft af deres 2010-budgetter, mens tiltag for 2011 og frem som hovedregel angives i nogle

overordnede og foreløbige planer om midlerne til at sikre konsolideringen. Landene planlægger overvejende at konsolidere de offentlige finanser på udgiftssiden gennem væsentlige reduktioner af udgiftskvoterne på omtrent 3 pct. af BNP fra 2010 til 2012/13, idet lande med særligt store udfordringer, fx UK og Irland, også planlægger at konsolidere på indtægtssiden.

Blandt landene i underskudsproceduren planlægger kun Slovenien at nå sit *mellemfristede mål for den strukturelle saldo (MTO)* inden for programperioden.

Den offentlige bruttogæld forventes generelt at være stigende i alle landene over programperioden, idet gælden for omtrent halvdelen af landene skønnes at blive stabiliseret eller falde en anelse i slutningen af programperioden, *jf. bilag*. Letland, Spanien og Storbritannien forventes at have de største stigninger i den offentlige gæld, alle over 30 pct. af BNP over programperioden.

Udfordringerne for *holdbarheden af de offentlige finanser* er generelt skærpet for EU-landene i lyset af svækkelsen af de offentlige finanser og faldet i den potentielle vækst. Det understreger behovet for konsolidering og et fortsat behov for reformer, der øger den potentielle vækst og arbejdsudbuddet og styrker de offentlige finanser på længere sigt, herunder reformer, der mindsker de aldersrelaterede udgifter. Landene i underskudsproceduren vurderes overvejende at være i højrisikogruppen for så vidt angår holdbarheden af de offentlige finanser, idet Tyskland, Italien, Østrig og Polen dog er i mellemrisikogruppen og Ungarn i lavrisikogruppen. Med hensyn til strukturelle *reformer* planlægger en række lande at gennemføre reformer på bl.a. pensions- og tilbagetrækningsområdet, sundhedsområdet og arbejdsmarkedsområdet, udover reformer, der styrker de nationale finanspolitiske rammer og regler.

Lande der aktuelt ikke er i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud

De syv lande, der på nuværende tidspunkt ikke er i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud, er Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Luxembourg og Sverige.

Landenes planer peger på, at Danmark, Finland, Luxembourg og Sverige overskrider 3-procentsgrænsen for underskud på den *offentlige saldo* i 2010, *jf. bilag*. Finland og Sverige planlægger et underskud lig eller under 3 pct. af BNP fra 2011, mens Danmark planlægger at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP i 2013, og Luxembourg planlægger et underskud over 3 pct. af BNP i hele programperioden. Bulgarien og Estland planlægger et underskud under 3 pct. af BNP i hele programperioden og planlægger endvidere at få et lille overskud i slutningen af perioden.

Den offentlige bruttogæld forventes generelt at stige i landene, idet gælden dog forventes at falde en anelse i Danmark og Sverige i slutningen af programperioden, mens gælden i Bulgarien forventes at ligge stabilt på knap 15 pct. af BNP gennem hele

programperioden. Ingen af landene forventes at overskride referenceværdien på 60 pct. af BNP for den offentlige gæld.

Bulgarien, Danmark, Estland og Ungarn planlægger at nå deres *mellemfristede mål for den strukturelle saldo* inden for programperioden.

Med hensyn til *holdbarheden af de offentlige finanser* er vurderingen, at landene generelt er i lavrisikogruppen, mens Finland er i mellemrisikogruppen. Med hensyn til strukturelle *reformer* planlægger landene i varierende grad at gennemføre arbejdsmarkedsreformer samt reformer af bl.a. pensions- og sundhedssystemerne.

Konvergensprogram for Danmark

Danmarks Konvergensprogram 2009 (KP09) gør status for 2015-planen og udsigterne for de offentlige finanser i lyset af den globale krise og de økonomisk-politiske tiltag, der er besluttet siden Konvergensprogrammet fra 2008. Fremskrivningen i KP09 tager udgangspunkt i konjunkturvurderingen i *Økonomisk Redegørelse, december 2009*. Konjunkturvurderingen er baseret på finansloven for 2010 og et skøn for de kommunale og regionale budgetter for 2010.

Det centrale finanspolitiske sigtemål i KP09 er balance på struktursaldoen i 2015 i overensstemmelse med 2015-planen. Den meget ekspansive finanspolitik fastholdes i 2010, og konsolideringen indledes i 2011, således at den samlede opstramning afstemmes med den økonomiske udvikling. En forbedring af den strukturelle saldo på 1½ pct. af BNP i perioden 2011-2013 i henhold til den forventede henstilling fra ECOFIN vurderes at kræve nye initiativer for godt 24 mia. kr. Derudover kræves nye initiativer for omkring 7 mia. kr. for at nå strukturel balance i 2015. Efterlevelse af den forventede henstilling er således et skridt på vejen til at opnå strukturel balance i 2015. Der er blandt andet forudsat en nulvækst (realt) i det offentlige forbrug i årene 2011-2013, hvilket svarer til en mindredgift på ca. 13½ mia. kr. i forhold til den forudsatte realvækst i KP08 for årene 2011-2013. Mindredgiften skal blandt andet ses i lyset af, at udgifter til offentligt forbrug i 2010 er 13¼ mia. kr. højere end forudsat i 2015-planen.

Tabel 1

Konvergensprogrammets konsolideringsscenario: Offentlig saldo og gæld inklusiv nye initiativer

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2015
Offentlig saldo ¹⁾	3,4	-3,0	-5,5	-4,2	-3,2	-1,9	0,0
Offentlige indtægter	54,3	53,4	52,4	52,4	51,8	51,8	51,9
Offentlige udgifter	50,9	56,4	57,9	56,6	55,0	53,7	52,0
Offentlig gæld	33,4	38,5	41,8	46,2	48,3	48,1	45,0
Struktursaldo	1,9	-0,6	-1,7	-1,0	-0,7	-0,2	0,0

1) Opgjort på nationalregnskabsform.

Kilde: Danmarks Konvergensprogram 2009.

I øvrigt henvises til selve konvergensprogrammet, der i forbindelse med fremsendelsen til Kommissionen også blev sendt til Folketingets Europaudvalg.

Rådsudtalelser

Rådet ventes at vedtage landespecifikke udtalelser om stabilitets- og konvergensprogrammerne for 24 EU-lande, der afslutningsvis har følgende hovedanbefalinger om at:

- *Belgien* 1) sikrer, at budgetmålet for 2010 nås og konkretiserer de tiltag, der understøtter efterlevelse af budgetmålene for 2011 og fremefter mhp. at efterleve sin henstilling om en gns. årlig konsolidering på $\frac{3}{4}$ pct. af BNP, og i overensstemmelse med henstillingen er parat til at vedtage yderligere konsolideringstiltag, hvis den økonomiske udvikling viser sig mindre gunstig end forudsat i programmet, samt benytter enhver mulighed, herunder en uventet gunstig økonomisk udvikling, til at fremskynde nedbringelsen af gælden mod de 60 pct. af BNP, 2) sikrer højt overskud på den primære saldo på mellemlang sigt og foretager strukturelle reformer for at forbedre den langsigtede finanspolitiske holdbarhed, 3) forbedrer kvaliteten af de offentlige finanser ved at vedtage en mere stringent budgetramme med udgiftslofter;
- *Bulgarien* 1) fortsat implementerer en stram finanspolitik bl.a. med formål at fortsætte den igangværende udligning af de eksterne ubalancer og at sikre investorers tillid til økonomien, herunder særligt ved at dæmpe stigningerne i de offentlige lønninger og bidrage til en generel lønmoderation og forbedret konkurrenceevne, 2) styrke udgiftsstyringen i den offentlige sektor ved at sikre implementering af de planlagte strukturelle reformer inden for bl.a. offentlig administration, sundhedsvæsenet, uddannelse og pensioner for at øge produktiviteten.
- *Danmark* 1) styrker indsatsen for at sikre, at den planlagte overskridelse af 3-procentsgrænsen forbliver begrænset, og hurtigt korrigerer den skønnede overskridelse af 3-procentsgrænsen, 2) specificerer tiltagene som skal understøtte den finanspolitiske konsolidering for at opnå MTO i 2015 som planlagt;
- *Estland* 1) sikrer, at det offentlige underskud forbliver under 3 pct. af BNP og tager de fornødne initiativer for at sikre den planlagte tilbagevenden til MTO på mellemlangt sigt, 2) styrker de mellemfristede budgetmæssige rammer, herunder særligt ved at forbedre udgiftsplanlægning og yderligere styrker systemet til overvågning og rapportering vedr. de strategiske budgetmålsætninger;
- *Finland* 1) implementerer den finanspolitiske plan med mål om, at den forventede overskridelse af 3 pct. grænsen holdes begrænset og midlertidig, 2) definerer en omfattende og konkret mellemfristet finanspolitisk strategi for at konsolidere fra 2011 og fremover, herunder med fokus på at opnå MTO og genskabe langsigtet holdbarhed.

- *Frankrig* 1) benytter alle uforudsete budgetgevinster samt implementerer planlagte skatteinitiativer til at nedbringe det offentlige underskud og nedbringe gælden mod 60 pct. af BNP, 2) skal stå klar til at vedtage yderligere konsolideringstiltag i tilfælde af, at de gunstige vækstbetingelser i programmet ikke materialiseres, samt yderligere specificerer konsolideringsinitiativerne, der skal sikre en årlig gennemsnitlig stramning på 1 pct. af BNP i årene 2010-2013 for at opnå korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2013, 3) sikrer, at de budgetmæssige rammer genindføres særligt på udgiftssiden og effektivt sikrer opnåelsen af den mellemfristede finanspolitiske plan på alle niveauer under regeringsniveau. Frankrig opfordres også til at tilvejebringe mere information om tiltagene til gennemførelse af den planlagte konsolidering.
- *Irland* 1) stringent implementerer budgettet for 2010 og i de følgende år understøtter den fremlagte konsolideringsplan med konkrete og bredt baserede tiltag mhp. at efterleve sin henstilling om en gns. årlig konsolidering på 2 pct. af BNP, og derudover i tilfælde af en uventet ugunstig konjunkturudvikling er parat til at vedtage yderligere konsolideringstiltag og i tilfælde af en uventet gunstig konjunkturudvikling er parat til at benytte muligheden til at øge konsolideringen i overensstemmelse med henstillingen mhp. at fremskynde gældsnedbringelsen, 2) reformerer pensionssystemet i lyset af stigende gæld og aldersrelaterede udgifter mhp. at forbedre den landsigtede holdbarhed, 3) begrænser risici til budgetforbedringerne, styrker håndhævelsen af de mellemfristede budgetrammer og fører nøje tilsyn med at budgetmålene overholdes i programperioden, 4) leverer mere information om konsolideringstiltagene i programperiodens sidste år snarest mulig og senest i EDP-kapitlet i det næste stabilitetsprogram;
- *Italien* 1) implementerer de planlagte budgetforbedringer, herunder udfører den planlagte konsolidering i 2010 samt konkretiserer konsolideringen i 2011 og 2012 og står klar til at vedtage yderligere konsolideringstiltag i tilfælde af, at de gunstige vækstbetingelser i programmet ikke materialiseres. Italien skal derudover benytte enhver given lejlighed til at nedbringe gælden mod 60 pct. af BNP, 2) sikrer implementeringen af en budgetreform, som skal forbedre betingelserne for udgiftsstyring og at forbedre reglerne vedr. de lokale myndigheders rolle og ansvarlighed i det føderale budget.
- *Letland* 1) udførligt gennemfører det vedtagne 2010-budget og vedtager budgetter for 2011 og 2012, der sikrer efterlevelse af budgetmålene i overensstemmelse med Rådets henstilling, 2) gennemfører en grundig analyse til brug for en gennemgribende reform af sociale overførsler mhp. at implementere en sådan reform i 2011 sammen med yderligere tiltag på indtægts-siden, 3) forbedrer den finanspolitiske styreform og gennemsigtighed, styrke de mellemfristede budgetrammer, iværksætte sanktioner for individuel misbrug af offentlig midler samt styrke kontrol og sanktionsmekanismer for at tackle den grå økonomi, 4) støtter økonomisk vækst ved at promovere skift i retning af eksporterende sektorer og produktivitetsforbedringer, herunder ved at sikre EU's strukturfondsmidler når ud i realøkonomien samt ved omstrukturering af statsejede banker;

- *Litauen* 1) stringent implementerer budgetplanen for 2010 og overvejer yderligere konsolideringstiltag for 2010, hvis det bliver nødvendigt for at nå budgetmålet, 2) konkretiserer de nødvendige konsolideringstiltag over programperioden og står klar til at styrke konsolideringen i tilfælde af, at de risici, der er forbundet med programmets makroøkonomiske scenario materialiserer sig, 3) i lyset af de stigende aldersrelaterede udgifter implementerer planlagte reformer af offentlige overførsler, herunder pensionsreformer, således risikoen for uholdbar finanspolitik dæmpes, 4) styrker de styringsmæssige rammer vedr. finanspolitikken og dennes gennemsigthed ved at forbedre de mellemfristede budgetrammer samt styrker budgetdataprocEDURENE;
- *Luxembourg* 1) påbegynder konsolideringen fra 2011 og fremefter mhp. at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP og efterfølgende at opfylde MTO, herunder konkretiserer de nødvendige tiltag til gennemførelse af konsolideringen, 2) styrker den finanspolitiske holdbarhed ved at reformere pensionssystemet og fastlægge et MTO, der i tilstrækkelig grad tager højde for de aldersrelaterede udgiftsstigninger;
- *Malta* 1) opnår budgetmålet på 3,9 pct. af BNP i 2010 og bringer underskuddet under 3 pct. af BNP i 2011, og i tilfælde af en uventet ugunstig konjunkturudvikling er parat til at vedtage yderligere konsolideringstiltag i overensstemmelse med henstillingen, i tilfælde af en uventet gunstig konjunkturudvikling er parat til at benytte muligheden til at øge konsolideringen mhp. at fremskynde gældsnedbringelsen samt styrker strategien for 2012 mhp. at sikre tilpasning mod MTO, 2) forbedrer den finanspolitiske holdbarhed i lyset af de betydelige stigninger i aldersrelaterede udgifter ved at reformere systemet for offentlige overførsler, 3) styrker de mellemfristede budgetrammer, forbedrer tilsynet med gennemførelsen af budgettet over året samt øger effektiviteten af offentlige udgifter, særlig på sundhedsområdet, 4) leverer mere information i næste stabilitetsprogram om de fremskridt, der er gjort for at korrigere underskuddet;
- *Nederlandene* 1) fastlægger tiltag i forbindelse med budgetgennemgangen, der støtter konsolideringen fra 2011 og fremefter med henblik på at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP i 2013, og over programperioden i tilfælde af en uventet gunstig konjunktursituation benytter indtægterne til at fremskynde reduktionen i underskuddet og gældsnedbringelsen, 2) forbedrer den langsigtede finanspolitiske holdbarhed ved at implementere strukturreformer, der dæmper stigningen i de aldersrelaterede udgifter, 3) leverer mere information om konsolideringstiltagene i programperiodens sidste år snarest mulig og senest i det næste stabilitetsprogram;
- *Polen* 1) stringent implementerer budgettet for 2010, under-implementerer de nuværende primære udgiftsplaner i det omfang det er muligt og benytter uventede indtægter til at reducere underskuddet, 2) tilsigter en mere ambitiøs reduktion af underskuddet i 2011 end planlagt i programmet, understøttet af konkrete tiltag mhp. at efterleve henstillingen om en gns. årlig stramning på 1¼ pct. af BNP, samt står klar til at vedtage yderligere konsolideringstiltag i 2011 og 2012 i tilfælde af, at det makroøkonomiske scenarie ik-

ke udvikler sig så gunstigt som forudsat i programmet, 3) fortsætter med at styrke de finanspolitiske rammer, herunder ved at introducere en effektiv udgiftsregel, der dækker over en større andel af de primære offentlige udgifter end den i programmet planlagte ”midlertidige” regel, og det vil kræve at lovbundne udgifters andel af de samlede udgifter reduceres 4) leverer mere information i næste konvergensprogram om de fremskridt, der er gjort for at korrigere underskuddet;

- *Rumænien* 1) stringent implementerer konsolideringstiltagene for 2010, som aftalt i programmet for betalingsbalancestøtte, og tager yderligere tiltag, hvis nødvendigt for at nå budgetmålet for 2010, og derudover på mellemlangt sigt forbereder de nødvendige konsolideringstiltag mhp. at efterleve programmets budgetmål for 2011 og 2012, 2) forbedrer de finanspolitiske rammer ved at vedtage og implementere en lov om finanspolitisk ansvarlighed, 3) vedtager og implementerer lovforslag vedr. pensionsreformer mhp. at styrke finanspolitiske holdbarhed;
- *Slovakiet* 1) implementerer de budgetforbedrende tiltag i 2010-budgettet, og understøtter konsolideringen i de efterfølgende år med konkrete tiltag mhp. at bringe underskuddet under 3-pct.-grænsen i 2012, hvis muligt, og senest i 2013, 2) fortsætter reformeringen af pensionssystemet mhp. at styrke holdbarheden af de offentlige finanser, 3) implementerer de planlagte tiltag til at styrke de finanspolitiske rammer, særligt introduktion af flerårige udgiftslofter, som er mulige at håndhæve;
- *Slovenien* 1) stringent implementerer konsolideringstiltagene i 2010 og bringer underskuddet under 3 pct. af BNP i 2013 som planlagt ved at konkretisere, vedtage og implementere de foreslåede udgiftsbegrænsende tiltag i overensstemmelse med den gennemsnitlige årlige stramning anbefalet i Rådets henstilling, og samtidig står klar til at styrke konsolideringen i tilfælde af, at de risici, der er forbundet med programmets makroøkonomiske scenarior, materialiserer sig, 2) tilstræber at styrke udgiftskontrollen og flerårige budgetplaner samt forbedrer de offentlige udgifters effektivitet, 3) forbedrer den finanspolitiske holdbarhed i lyset af de betydelige stigninger i aldersrelaterede udgifter ved at reformere pensionssystemet og fastlægge et MTO, der tager højde herfor;
- *Spanien* 1) effektivt implementerer sin ambitiøse finanspolitiske plan fremlagt i programmet således at det uforholdsmæssigt store underskud korrigeres i 2013, og at tiltagene specificeres yderligere i årene efter 2010, og er klar til at vedtage yderligere konsolideringstiltag i tilfælde af, at det makroøkonomiske scenarior ikke udvikler sig så gunstigt som forudsagt i det spanske program. Spanien anbefales at benytte hver lejlighed til at øge reduktionen af den offentlige gæld ned imod 60 pct. af BNP, 2) i lyset af den forventede stigning i aldersrelaterede udgifter og den kraftigt forøgede offentlige gæld, implementerer regeringens foreslåede reform af pensionssystemet for at sikre langsigtet finanspolitisk holdbarhed, 3) sikrer at de budgetmæssige rammer effektivt støtter programmets mellemfristede finanspolitik på alle regeringsniveauer og tæt overvåger at budgetmålene følges hen over året, 4) sikrer, at konsolideringstiltagene er i stand til at fortsætte forbedringen i kvali-

teten af de offentlige finanser i lyset af behovet for yderligere udjævning af de makroøkonomiske ubalancer.

- *Storbritannien* 1) undgår yderligere svækkelser af de offentlige finanser i 2010/11 og står klar til at vedtage yderligere konsolideringstiltag mhp. at overholde budgetmålet for 2010/11 i tilfælde af, at det makroøkonomiske scenarie ikke udvikler sig så gunstigt som forudsat i programmet, 2) tilsigter en mere ambitiøs reduktion af underskuddet til mindre end 3 pct. af BNP senest i 2014/15, herunder ved at øge hastigheden for den planlagte konsolidering fra 2011/12 og fremover i overensstemmelse med henstillingen samt i tilfælde af en uventet gunstig konjunktursituation benytter indtægterne til at fremskynde gældsnedbringelsen og forbedre holdbarheden af de offentlige finanser, 3) i 2010 annoncerer et detaljeret udgiftsloft for ministerierne, der understøtter den samlede udgiftsprognose for mindst en treårig periode efter 2010/11, 4) implementerer de programsatte udgiftseffektive besparelser, 5) forbedrer efterlevelsen af datakrav til programmerne, 6) forud for vurdering af effektive tiltag til efterlevelse af henstillingen forelægger et tillæg til programmet om fremskridt med at efterleve sin henstilling og konkretiserer den konsolideringsstrategi, der er nødvendig for at korrigere budgetunderskuddet;
- *Sverige* 1) implementerer en finanspolitik for 2010 i overensstemmelse med målet om at holde det offentlige underskud under 3-pct.-grænsen, 2) sikrer budgetmålene imod bl.a. lavere vækst end forventet og sikrer fremskridt mod MTO ved f.eks. at vedtage konsolideringstiltag med virkning i den sidste del af programperioden.
- *Tjekkiet* 1) stringent implementerer budgettet for 2010 og undgår udgiftsskred samt i overensstemmelse med henstillingen planlægger større budgetforbedringer for 2011 og 2012 end lagt op til i programmet og konkretiserer de nødvendige tiltag til at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP senest i 2013, 2) tager tiltag til at forbedre budgetprocedurene samt at håndhæve og føre tilsyn med efterlevelse af de mellemfristede budgetmål, særligt undgå opjusteringer af udgiftslofterne udover de revideringer tilladt i budgetreglerne, 3) implementerer de nødvendige reformer for at forbedre den langsigtede finanspolitiske holdbarhed, 4) leverer mere information i næste stabilitetsprogram om de fremskridt, der er gjort for at korrigere underskuddet;
- *Tyskland* 1) præciserer de nødvendige tiltag for at understøtte den planlagte konsolidering, herunder implementerer stabilitetsprogrammets budgetstrategi for 2011-13 mhp. at bringe underskuddet under 3-pct.-grænsen i 2013, samt i overensstemmelse med henstillingen benytter enhver mulighed, herunder en uventet gunstig økonomisk udvikling, til at fremskynde nedbringelsen af gælden mod de 60 pct. af BNP, 2) sikrer fuld implementering af de nye forfatningsmæssige budgetregler på alle niveauer i regeringen, 3) forud for vurdering af effektive tiltag til efterlevelse af henstillingen, fremlægger et tillæg til programmet, der redegør for fremskridt med at efterleve henstillingen og konkretiserer den konsolideringsstrategi, der er nødvendig for at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud, 4) forbedrer efterlevelsen af datakrav til stabilitets- og konvergensprogrammerne;

- *Ungarn* 1) sikrer at budgetmålet for 2010 nås via stram udgiftskontrol, mulig fastfrysning af budgetreserver og reduktioner i udgifterne hvis nødvendigt, 2) konkretiserer tiltag, der understøtter budgetmålene for 2011 og fremefter, og står klar til at styrke konsolideringen i tilfælde af, at de risici der er forbundet med programmets makroøkonomiske scenario materialiserer sig, og derudover styrker strategien for 2012 for at sikre en tilpasning imod MTO, 3) forbedrer kvaliteten af de offentlige finanser ved at forberede og vedtage et budget for 2011, der er i fuld overensstemmelse med de finanspolitiske rammer, støtter udgiftsafdæmpning gennem reformer af den offentlige administration og som via strukturreformer adresserer situationen med tabsgivende virksomheder;
- *Østrig* 1) konkretiserer de nødvendige tiltag for at understøtte den planlagte konsolidering fra 2011 og fremefter mhp. at efterleve henstillingen om en gns. årlig stramning på $\frac{3}{4}$ pct. af BNP og bringe underskuddet under 3-pct.-grænsen i 2013, samt i overensstemmelse med henstillingen benytter enhver mulighed, herunder en uventet gunstig økonomisk udvikling til at fremskynde nedbringelsen af gælden mod de 60 pct. af BNP, 2) yderligere forbedrer budgetrammerne for at styrke den finanspolitiske disciplin på alle niveauer i regeringen, 3) forud for vurdering af effektive tiltag til efterlevelse af henstillingen, fremlægger et tillæg til programmet, der redegør for fremskridt med at efterleve henstilling og konkretiserer den konsolideringsstrategi, der er nødvendig for at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud.

Uddybende vedr. Kommissionens vurdering og udkastet til Rådets udtalelse om Danmarks Konvergensprogram

ECOFIN ventes at vedtage en udtalelse om det danske konvergensprogram, som er baseret på Kommissionens vurderinger og udkast til udtalelse, og som indeholder følgende punkter:

- Den økonomiske krise ramte den danske økonomi hårdt. Som reaktion vedtog de danske myndigheder en række store finanspolitiske lempelser, herunder skattenedsættelser, investeringsprojekter og øget offentligt forbrug. Desuden blev der vedtaget to bankpakker med garantier og rekapitaliseringsprogrammer. Tiltagene forventes at medføre et offentligt underskud på over 3 pct. af BNP i årene 2010-2012. For at sikre en holdbar udvikling i de offentlige finanser vil udfordringerne blandt andet være at gennemføre reformer, der øger arbejdsudbuddet, samt en rettidig tilbagerulning af de finanspolitiske lempelser.
- Selvom en stor del af faldet i BNP er konjunkturbaseret, er niveauet for potentielt BNP også blevet negativt påvirket. Krisen kan også påvirke den potentielle vækst på mellemlang sigt via lavere investeringer, stramme kreditforhold og stigende strukturarbejdsløshed. Desuden øger virkningerne af den økonomiske krise de negative effekter fra den demografiske udvikling. På den baggrund vil det være essentielt at accelerere strukturreformer, der øger den potentielle vækst, herunder arbejdsmarkedsreformer og reform af ordninger for tidlig tilbagetrækning for at øge arbejdsudbuddet.

- Fremskrivningen i KP09 forekommer at være baseret på plausible vækstforudsætninger indtil 2011 og gunstige vækstforudsætninger derefter, blandt andet på baggrund af Kommissionens efterårsprognose fra november 2009 og anden information, der er blevet tilgængelig siden da. Programmets skøn for inflation og beskæftigelse synes realistiske.
- Omslaget i de offentlige finanser fra et overskud på 3,4 pct. af BNP i 2008 til et underskud på 2,9 pct. af BNP i 2009 afspejler den økonomiske krise samt finanspolitiske lempelser på i alt 2,2 pct. af BNP i 2009. Svækkelsen var primært drevet af en stigning i de offentlige udgifter på basis af de automatiske stabilisatorer, selvom regeringens lempelser også inkluderede betydelige skattenedsættelser. I lyset af Danmarks relativt gunstige udgangspunkt er den fortsat lempelige finanspolitik i 2010 på 1,3 pct. af BNP passende. Programmet antager, at den finanspolitiske konsolidering påbegyndes i 2011, og at tiltag til at understøtte dette – udover hvad der følger af indfasningen af finansieringselementerne i skattereformen fra 2010 og nedbringelse af de offentlige investeringer til det normale niveau – specificeres senere.
- Kommissionens beregninger af den strukturelle saldo viser et fald på 2½ procentpoint fra 2009 til 2010, hvilket bekræfter en markant lempelse af finanspolitikken i 2010.
- Konvergensprogrammets mellemfristede mål er strukturel balance i 2015, en holdbarhedsindikator på mindst 0 og en forbedring af den strukturelle saldo på i alt 1½ pct. af BNP fra 2010 til 2013. Programmet forventer, at det faktiske og primære underskud falder gradvist fra 2011 og frem med en positiv primær saldo fra 2013 og en faktisk saldo på 0 i 2015. Kommissionens beregninger viser en struktursaldo på -0,4 pct. af BNP i 2015, hvilket er en anelse under programmets mellemfristede mål (MTO) om strukturel balance i 2015. Udover en antagelse om real nulvækst i det offentlige forbrug fra 2011 til 2013, normalisering af de offentlige investeringer og implementering af finansieringselementerne i skattereformen er den planlagte konsolidering baseret på endnu uspecificerede tiltag, men programmet angiver, at konsolideringen baseres på udgiftstilbageholdenhed og udelukker skattestigninger.
- Kommissionen vurderer, at skønnene for de offentlige finanser er plausible i 2010, men at udfaldet i 2011 og fremadrettet kan blive værre end skønnet. Skønnene for de offentlige indtægter er realistiske, men udsat for negative risici, og den planlagte konsolidering på udgiftssiden er ikke understøttet af konkrete tiltag. Desuden antager fremskrivningen stærk vækst i det private forbrug og tilbageholdenhed i det offentlige forbrug. Eftersom de offentlige udgifter ofte har overskredet målene, virker den antagede reale nulvækst i det offentlige forbrug mellem 2011 og 2013 optimistisk. Den finansielle sektor virker stabil, men de finansielle krisetiltag har øget statens eksponering over for den finansielle sektor.
- Den offentlige gæld forventes at stige frem mod 2012 og derefter falde til 45 pct. af BNP i 2015. I lyset af de negative risici forbundet med budgetmålene kan gælden dog stige mere end skønnet.

- Den langsigtede virkning på de offentlige finanser af en ældre befolkning er klart lavere end EU-gennemsnittet. Danmark vurderes at være i lavrisikogruppen mht. holdbarheden af de offentlige finanser, og opnås store primære overskud på mellemfristet sigt mindskes risici.
- Danmark drager fordel af relativt stærke institutionelle rammer for finanspolitikken, der bl.a. er kendetegnet ved en høj grad af synlighed af de finanspolitiske målsætninger. Det danske skattestop kan ses som et instrument til at kontrollere de offentlige udgifter. Skattestoppet har ikke stået i vejen for en stor skattereform i 2009, men en striks fortolkning af skattestoppet kan gøre yderligere tilpasninger vanskelige at gennemføre og fastlåser visse ineffektiviteter i skattestrukturen, især i forhold til ejendomsbeskatning.
- Den danske regering har gennemført tiltag, der styrker incitamentet til at arbejde, herunder skattereformen fra 2009, der sænker skatten på arbejdskraft. Finansieringselementerne indebærer, at skattereformen er fuldt finansieret over tid målt ved direkte provenuvirkninger. Derudover vil effekten af de styrkede incitamenter til at arbejde ifølge de danske myndigheder styrke de offentlige finanser på længere sigt.
- Samlet set er strategien med at fastholde en lempelig finanspolitik i 2010 på linje med "European Economic Recovery Plan". Der er imidlertid risiko for, at den planlagte tilbagevenden til balance på den offentlige saldo samt planlagte styrkelse af den strukturelle saldo med 1½ pct. af BNP frem til 2013 ikke kan nås. Den planlagte finanspolitik, målt ved struktursaldoen, indikerer, at den finanspolitiske konsolidering påbegyndes i 2011, og at den planlagte stramning udgør tæt på benchmark på 0,5 pct. af BNP. Programmet nævner, at konsolideringen via nye tiltag vil ske på udgiftssiden, men dette er ikke understøttet af konkrete tiltag ud over antagelsen om, at realnulvækst i det offentlige forbrug vil udgøre grundlaget for planlægningen i 2011-2013. Derfor bør den finanspolitiske strategi styrkes for at være i overensstemmelse med kravene i Stabilitets- og Vækstpagten. Hvor programmet forventer strukturel balance i 2015, viser Kommissionens beregninger desuden en strukturel saldo på -0,4 pct. af BNP i 2015, hvilket også er forbundet med de tidligere nævnte risici.
- Mht. datakravene i 'code of conduct' indeholder KP09 alle obligatoriske data og de fleste valgfri data.
- Den overordnede konklusion er, at den økonomiske krise har påvirket de offentlige finanser markant. Baseret på uændret politik skønner programmet, at det offentlige underskud vil være over 3 pct. af BNP fra 2010 til 2012. Hvor den forudsatte konsolidering indebærer, at det mellemfristede mål om strukturel balance i 2015 opnås, viser Kommissionens beregninger en svagt negativ struktursaldo i 2015. På baggrund af de negative risici er det ønskværdigt, at regeringen specificerer konkrete konsolideringstiltag.

Hjemmelsgrundlag

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer har hjemmel i Lissabontraktatens artikel 121.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Udtalelserne vedrørende medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer har ingen direkte konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Udtalelserne vedrørende medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer har ikke direkte statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Udtalelserne vedrørende medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notater om Rådets udtalelser om EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer fra 2009 (bortset fra Grækenland ifm. ECOFIN den 16. februar 2010).

Holdning*Dansk holdning*

Regeringen kan generelt støtte Rådets udtalelser i den form, der kan opnås enighed om, idet der lægges vægt på, at udtalelserne understøtter, at landene implementerer konsolideringsplaner for at sikre holdbare offentlige, og at landene med henstillinger efterlever disse.

Regeringen støtter udkastet til Rådets udtalelse om Danmarks Konvergensprogram 2009 og er overordnet enig i de faktuelle beskrivelser af de offentlige finanser, Kommissionens vurderinger og de generelle anbefalinger.

Regeringen har i kraft af konvergensprogrammet fremlagt en overordnet strategi for konsolidering af de offentlige finanser, hvor målene er at sikre strukturel balance i 2015, som vurderes at være konsistent med langsigtet finanspolitisk holdbarhed, og at efterleve den ventede henstilling inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte udkast til rådsudtalelser om stabilitets- og konvergensprogrammerne.

Bilag

Kommissionens tal for lande der har afleveret Stabilitets- og Konvergensprogrammer

Tabel 1							
Offentlig budgetsaldo (pct. af BNP)							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Belgien	-1,2	-5,9	-4,8	-4,1	-3,0	-2,0	-1,0
Bulgarien	1,8	-1,9	0	0,1	0,1	-	-
<u>Danmark</u>	3,4	-2,9	-5,3	-4,1	-3,1	-1,8	-0,8
Estland	-2,8	-2,6	-2,2	-2,0	-1,0	0,2	-
Finland	4,4	-2,2	-3,6	-3,0	-2,3	-1,9	-
Frankrig	-3,4	-7,9	-8,2	-6,0	-4,6	-3,0	-
Grækenland	-7,7	-12,7	-8,7	-5,6	-2,8	-2,0	-
Nederlandene	0,7	-4,9	-6,1	-5,0	-4,5	-	-
Irland	-7,2	-11,7	-11,6	-10,0	-7,2	-4,9	-2,9
Italien	-2,7	-5,3	-5,0	-3,9	-2,7	-	-
Letland	-4,1	-10,0	-8,5	-6,0	-2,9	-	-
Litauen	-3,2	-9,1	-8,1	-5,8	-3,0	-	-
Luxembourg	2,5	-1,1	-3,9	-5,0	-4,6	-4,3	-3,1
Malta	-4,7	-3,8	-3,9	-2,9	-2,8	-	-
Polen	-3,6	-7,2	-6,9	-5,9	-2,9	-	-
Rumænien	-5,5	-8,0	-6,3	-4,4	-3,0	-	-
Slovakiet	-2,3	-6,3	-5,5	-4,2	-3,0	-	-
Slovenien	-1,8	-5,7	-5,7	-4,2	-3,1	-1,6	-
Spanien	-4,1	-11,4	-9,8	-7,5	-5,3	-3,0	-
Sverige	2,5	-2,2	-3,4	-2,1	-1,1		-
Tjekkiet	-2,1	-6,6	-5,3	-4,8	-4,2	-	-
Tyskland	0,0	-3,2	-5,5	-4,5	-3,5	-3,0	-
UK	-6,9	-12,7	-12,1	-9,2	-7,4	-5,6	-4,7
Ungarn	-3,8	-3,9	-3,8	-2,8	-2,5	-	-
Østrig	-0,4	-3,5	-4,7	-4,0	-3,3	-2,7	-

Anm.: Det offentlige underskud er markeret med fed skrift det år, hvor landene har frist for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP. Nederlandene, Tjekkiet og Slovakiet har frist i 2013, men deres programmer dækker kun til og med 2012.

Tabel 2**Offentlig gæld (pct. af BNP)**

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Belgien	89,8	97,9	100,6	101,4	100,6	-	-
Bulgarien	14,1	14,7	14,6	14,5	14,4	-	-
<i>Danmark</i>	33,4	38,5	41,8	46,2	48,3	48,1	46,1
Estland	4,6	7,8	10,1	13,0	14,2	14,3	-
Finland	34,2	41,8	48,3	52,2	54,4	56,4	-
Frankrig	67,4	77,4	83,2	86,1	87,1	86,6	-
Grækenland	99,2	113,4	120,4	120,6	117,7	113,4	-
Nederlandene	58,2	62,3	67,2	69,6	72,5	-	-
Irland	-	64,5	77,9	82,9	83,9	83,3	80,8
Italien	105,8	115,1	116,9	116,5	114,6	-	-
Letland	19,5	34,8	55,1	59,1	56,8	-	-
Litauen	15,6	29,5	36,6	39,8	41,0	-	-
Luxembourg	13,5	14,9	18,3	22,0	24,9	26,7	27,2
Malta	63,6	66,8	68,6	68,0	67,3	-	-
Polen	47,2	50,7	53,1	56,3	55,8	-	-
Rumænien	13,6	23,0	28,3	29,4	29,7	-	-
Slovakiet	27,7	37,1	40,8	42,5	42,2	-	-
Slovenien	-	34,4	39,6	42,0	42,7	42,1	-
Spanien	39,7	55,2	65,9	71,9	74,3	74,1	-
Sverige	38,0	42,8	45,5	45,6	45,2	-	-
Tjekkiet	30,0	35,2	38,6	40,8	42,0	-	-
Tyskland	65,9	72,5	76,5	79,5	81,0	82,0	-
UK	55,5	72,9	82,1	88,0	90,9	91,6	91,2
Ungarn	72,9	78,0	79,0	76,9	73,6	-	-
Østrig	62,6	66,5	70,2	72,6	73,8	74,3	-

Dagsordenspunkt 2: Præcisering af beføjelser for EU-tilsynsmyndigheder på
det finansielle område (Omnibus-direktiv I)

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til præcisering af beføjelserne for EU-tilsynsmyndighederne på det finansielle område (omnibus-direktiv I), der tilretter flere af de eksisterende sektordirektiver på det finansielle område. Direktivforslaget ligger i forlængelse af forslaget om at oprette tre nye EU-tilsynsmyndigheder på det finansielle område, som der blev opnået enighed om på ECOFIN i december 2009. Omnibusdirektivet præciserer således områder, hvor de nye EU-tilsynsmyndigheder foreslås at få konkrete beføjelser i de enkelte direktiver på det finansielle område. Ændringerne vedrører f.eks. fastsættelse af bindende tekniske tilsynsstandarder og bilægelse af twister. Der er generel opbakning til det foreliggende kompromisforslag fra det spanske formandskab. Europa-Parlamentet har endnu ikke taget stilling til forslaget. Der ventes i løbet af 2010 at blive fremlagt yderligere omnibusdirektiver med flere ændringer til de enkelte finansielle direktiver.

Der henvises desuden til Kommissionens forslag (KOM(2009)576) og formandskabets seneste kompromisforslag (st7616/10), der er vedlagt som bilag 1.

Baggrund

Kommissionen fremlagde i september 2009 en forslagspakke vedr. en ny europæisk tilsynsstruktur, som bl.a. opretter en europæisk banktilsynsmyndighed (EBA), en europæisk tilsynsmyndighed for forsikrings- og arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA) og en europæisk værdipapirtilsynsmyndighed (ESMA). De tre nye EU-tilsynsmyndigheder skal bl.a. erstatte de eksisterende europæiske tilsyns-komitéer for hhv. banker (CEBS), forsikrings- og arbejdsmarkedspensionsordninger (CEIOPS) og værdipapirer (CESR). Ifølge forslaget vil de tre nye EU-tilsynsmyndigheder blive sammensat af repræsentanter fra de nationale tilsynsmyndigheder, ligesom det er tilfældet i de tilsynsudvalg, de erstatter. Der er opnået enighed om forslagspakken i ECOFIN i december 2009, og Europa-Parlamentet har netop påbegyndt sin behandling heraf. Der forventes en endelig aftale om tilsynspakken medio 2010.

Kommissionen har i forlængelse heraf fremlagt forslag til præcisering af beføjelserne for de tre nye EU-tilsynsmyndigheder på det finansielle område i form af et såkaldt omnibus-direktiv (Omnibus I), der tilretter flere af de eksisterende sektordirektiver på det finansielle område. Formålet er at præcisere de områder, hvor de nye EU-tilsynsmyndigheder foreslås at få konkrete beføjelser i de enkelte finansielle direktiver.

Kommissionen forventes i efteråret 2010 at fremsætte yderligere forslag (omnibus II), der skal gennemføre en tilsvarende tilretning af direktiver på primært forsikringsområdet. Herudover forventes fremlagt forslag til ændring af forordningen om kreditvurderingsbureauer med henblik på at give ESMA beføjelser til at føre direkte tilsyn med disse. Yderligere omnibusdirektiver kan blive aktuelle afhængig

af den endelige udformning af forordningerne vedr. EBA, EIOPA og ESMA efter Europa-Parlamentets behandling af forslaget.

Indhold

Forslaget om en ny europæisk tilsynsstruktur (European System of Financial Supervision – ESFS), som der blev opnået enighed om i Rådet i slutningen af 2009, etablerer tre nye EU-tilsynsmyndigheder, som skal erstatte og overtage de nuværende opgaver for de eksisterende tre tilsynssamarbejdsudvalg. I lighed med de eksisterende tilsynssamarbejdsudvalg er de nye EU-tilsynsmyndigheder sammensat af repræsentanter fra tilsynsmyndighederne i hvert af de 27 EU-lande. I tillæg til de eksisterende tilsynssamarbejdsudvalgs nuværende opgaver vil de nye EU-tilsynsmyndigheder bl.a. få beføjelser til at udarbejde udkast til bindende tekniske standarder og mægle i tvister mellem nationale tilsyn.

Det foreliggende kompromisforslag er en opfølgning på dette forslag om en ny europæisk tilsynsstruktur, og indskriver konkret de nye EU-tilsynsmyndigheder og deres nye beføjelser i en række konkrete sektordirektiver på det finansielle område.

Konkret vedrører det foreliggende forslag til omnibusdirektiv ændringer i følgende finansielle direktiver:

- 2006/48/EF og 2006/49/EF om kapitalkrav for kreditinstitutter m.fl.
- 2002/87/EF om finansielle konglomerater
- 2003/41/EF om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser
- 2003/6/EF om markedsmisbrug
- 2004/39/EF om MiFID (regulering af værdipapirhandel og markeder)
- 2003/71/EF om prospekter
- 1998/26/EF om endelig afregning i betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer
- 2004/109/EF om transparens
- 2005/60/EF om forebyggelse af hvidvaskning af penge
- 2009/65/EF om UCITS (regulering af kollektive investeringer).

De områder i de enkelte direktiver, hvor omnibusdirektivet foretager ændringer, kan i store træk opdeles i følgende kategorier:

- Præcisering af områder inden for de enkelte direktiver, hvor Kommissionen kan vedtage bindende tekniske standarder på baggrund af udkast fra EU-tilsynsmyndighederne
- Præcisering af områder inden for de enkelte direktiver, hvor EU-tilsynsmyndighederne kan bilægge uenighed mellem nationale tilsynsmyndigheder.
- Generelle ændringer i de enkelte direktiver, som er nødvendige for, at direktiverne kan fungere i forbindelse med de nye EU-tilsynsmyndigheder.

Senere ventes Kommissionen at fremlægge andre omnibus-direktiver justeringer på andre områder og/eller i andre direktiver.

Præcisering af områder, hvor der kan vedtages bindende tekniske standarder

EU-tilsynsmyndighederne skal i overensstemmelse med EU-tilsynspakken kunne fastlægge bindende tekniske standarder for de nationale tilsynsmyndigheder. Det konkrete indhold af sådanne standarder foreslås af EU-tilsynsmyndighederne, men skal alene vedrøre tekniske forhold, som ikke berører beslutninger om tilsynspolitikken eller ændringer i EU-lovgivningen og EU-reguleringen på det pågældende område, idet ansvaret herfor fortsat vil ligge hos Rådet/Europa-Parlamentet og Kommissionen.

I forlængelse heraf understreges det eksplicit i direktivets indledende betragtninger, at en bindende teknisk standard ikke kan begrænse den mulighed, medlemslandene har for selv at tilrettelægge sine regler på et område, hvor der ikke er fuld harmonisering i det bagvedliggende direktiv, så længe de nationale regler ikke er i strid med det bagvedliggende direktiv. Det betyder særligt, at der for et område, hvor der ifølge det konkrete direktiv alene gælder minimumsregler, ikke kan vedtages bindende tekniske standarder, som indebærer, at reglerne totalharmoniseres.

Det skal endvidere nævnes, at da der lægges op til et stort antal af standarder i omnibus-direktivet er de enkelte bemyndigelser til at udarbejde bindende tekniske standarder ikke beskrevet hver for sig i direktivets præambeltekst. Derfor kan man ikke på nuværende tidspunkt præcist afgrænse indholdet af de enkelte standarder udover, hvad der følger af præambelens generelle betragtninger og de konkrete artikler standarden omhandler.

I praksis foreslås det i omnibusdirektivet at gøre det muligt at vedtage bindende tekniske tilsynsstandarder inden for tre områder:

- Områder, hvor detaljerede metodiske eller kvantitative standarder er nødvendige for at sikre konsistent anvendelse af bestemte regler, og hvor behovet for tilsynsmæssige vurderinger er begrænset.
- Områder, hvor det kan være en fordel med en fælles tilgang til rapportering eller offentliggørelse.
- Områder, hvor det vil være en fordel med en ensartet tilgang til samarbejde, f.eks. i situationer, hvor et værtslands tilsyn efterspørger oplysninger fra hjemlandets tilsyn.

Omnibusdirektivet udpeger således alene de områder, hvor der bør være bindende tekniske standarder, mens det nærmere indhold af forslag til konkrete bindende standard vil være op til de uafhængige EU-tilsynsmyndigheder i kraft af disses tilsynsekspertise.

De tre eksisterende tilsynssamarbejdsudvalg vedtager allerede i dag standarder inden for tilsvarende tekniske områder, som dog i dag ikke er bindende. EU-tilsynsmyndighederne vil fortsat have mulighed for at fastlægge sådanne vejleden-

de (ikke-bindende) tekniske standarder. Det forventes, at eksisterende ikke-bindende standarder vil kunne blive lagt til grund for de bindende tekniske standarder, der skal udvikles på de pågældende områder.

Før de tekniske standarder udarbejdet af de nye EU-tilsynsmyndigheder kan få bindende virkning over for de nationale tilsynsmyndigheder, skal de godkendes af Kommissionen. Processen er, at EU-tilsynsmyndighederne udarbejder udkast til en bindende standard inden for det pågældende område, som sendes til Kommissionen, der herefter gør den pågældende standard til en del af fællesskabsretten gennem en konkret beslutning eller forordning, før de kan træde i kraft.

Kompromisforslaget angiver for hvert område, om EU-tilsynsmyndighederne forpligtes til at udarbejde udkast til bindende tekniske standarder, eller om EU-tilsynsmyndighederne er stillet mere frit i forhold til, om de vil gøre brug af muligheden for at udarbejde udkast til bindende tekniske standarder. Forpligtelser til at udarbejde udkast til tekniske standarder ("skal" bestemmelser) er primært at finde i kapitalkravsdirektivet (2006/48) og for enkelte standarder i prospektdirektivet (2003/71) og direktivet vedrørende arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser (2003/41).

På de områder, hvor de tre nye EU-tilsynsmyndigheder er forpligtet til at udvikle tekniske standarder, skal udkast til disse fremsendes til Kommissionen senest 3 år efter, at EU-tilsynsmyndighederne er etableret. Hvis forordningerne om EU-tilsynsmyndighederne bliver vedtaget, således at de etableres pr. 1. januar 2011, skal udkast til de bindende tekniske standarder således fremsendes senest den 1. januar 2014.

Kompromisforslaget giver mulighed for at vedtage bindende tekniske standarder på nedenstående områder inden for de forskellige finansielle direktiver:

CRD (Capital Requirements Directive) - kapitalkrav for kreditinstitutter m.fl. – direktiver 2006/48/EF og 2006/49/EF

Det præciseres i kompromisforslaget, at Kommissionen kan vedtage bindende tekniske standarder efter forslag fra EBA på følgende områder:

- betingelser for at give tilladelser (licenser) til udøvelse af kreditinstitutvirksomhed,
- oplysninger og procedurer for samråd mellem tilsyn i forbindelse med erhvervelse af kvalificeret deltagelse i kreditinstitutter,
- elektroniske underretningsprocedurer i forbindelse med udøvelse af den frie etableringsret og udveksling af tjenesteydelser,
- fælles beslutningsproces for forskellige landes tilsynsmyndigheder i forbindelse med vurderinger af en koncerns overordnede risikoprofil og solvenskrav
- procedurer, metoder og betingelser for udveksling af information og samarbejde mellem hjemland og værtsland,
- hybride kapitalinstrumenter,
- formater for rapportering m.m.,

- vurderingsmetode for eksterne kreditvurderingsinstitutter (ECAI rating) samt konvertering af sådanne ratings,
- modelvalidering for metoder med intern rating (IRB-model),
- vurderingsmetoden for ECAI rating i relation til securitisering,
- modelvalidering for metoder med avanceret måling af operationelle risici (AMA-metode),
- undtagelse af visse transaktioner fra definitionen af store engagementer,
- format for rapportering af store engagementer,
- krav til securitisering,
- tilsynsprocessen
- den operationelle drift af tilsynskollegier og deres oplysningspligter,
- likviditetsrisiko og tilgængelige aktiver i nødsituationer,
- praktiske betingelser for at tillade anvendelse af interne markedsrisikomodeller,
- proceduren for fremsendelse af de relevante oplysninger til hjemlandets myndigheder i forbindelse med udøvelse af virksomhed i et andet medlemsland,
- fælles beslutningsproces for forskellige landes tilsynsmyndigheder i forbindelse med godkendelse af AMA- og IRB-modeller,
- virksomhedsledelse og organisering (governance).

Komiteen for europæiske banktilsyn (CEBS) har inden for de hidtidige rammer allerede i dag udviklet eller er ved at udvikle (ikke-bindende) vejledninger på en række af de ovennævnte områder. Vejledninger er f.eks. udviklet ift. modelvalidering for metoder med intern rating (IRB-modeller – *"Internal Ratings-Based approach"*) og modelvalidering for metoder med avanceret måling af operationelle risici (AMA-modeller – *"Advanced Measurement Approach"*), mens vejledninger ift. f.eks. hybrid kapital, risikovurdering og tilsynskollegier er under udarbejdelse. Disse vejledninger kan forventes lagt til grund for de bindende tekniske standarder, der skal udvikles på området.

Finansielle konglomerater – direktiv 2002/87/EF

Det præciseres i kompromisforslaget, at Kommissionen kan vedtage bindende tekniske standarder efter forslag fra EBA på følgende områder:

- beregningsmetoder til bestemmelse af kapitalkrav for konglomeratet som helhed samt metoder til at fastlægge risikokoncentrationer i konglomeratet.
- hvad der forstås ved kapitalinteresser,
- procedure for definition af den relevante kompetente myndighed,
- alternative parametre til identifikation af et finansielt konglomerat og
- metoder til fastlæggelse af væsentlige transaktioner inden for en gruppe.

Arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser – direktiv 2003/41/EF

Det præciseres i kompromisforslaget, at Kommissionen kan vedtage bindende tekniske standarder efter forslag fra EIOPA på følgende områder:

- oplysninger, som de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser skal indsende til tilsynene,

- procedurer og formater i forbindelse med myndighedernes indberetning til EIOPA om de nationale bestemmelser af tilsynsmæssig karakter, der lægges til grund ved grænseoverskridende virksomhed.

Markedsmisbrug – direktiv 2003/6/EF

Det præciseres i kompromisforslaget, at Kommissionen kan vedtage bindende tekniske standarder efter forslag fra ESMA på følgende områder:

- informationsudveksling mellem forskellige landes tilsyn,
- grænseoverskridende undersøgelser,
- definition af accepteret markedspraksis,
- intern viden,
- handel med egne aktier.

MiFID ("Markets in Financial Instruments Directive") – regulering af værdipapirhandel og markeder – direktiv 2004/39/EF

Det præciseres i kompromisforslaget, at Kommissionen kan vedtage bindende tekniske standarder efter forslag fra ESMA på følgende områder:

- procedurer for at give tilladelse som investeringsselskab og for pligten til at konsultere andre landes tilsyn forud for meddelelse af tilladelse, herunder udarbejdelse af standardformularer og modeller for proceduren.
- liste over oplysninger, der kræves til at vurdere ejere af kvalificerede andele,
- anvendelse af oplysningskrav i forbindelse med fri udveksling af tjenesteydelser og oprettelse af filial, samt proceduren for fremsendelse af disse oplysninger og
- pligt til at nationale myndigheder samarbejder og udveksler oplysninger.

Prospekter – direktiv 2003/71/EF

Det præciseres i kompromisforslaget, at Kommissionen kan vedtage bindende tekniske standarder efter forslag fra ESMA på følgende områder:

- det tillæg til prospektet, der skal udarbejdes som følge af væsentligt ændrede omstændigheder, materielle fejl eller ukorrektheder,
- bestemmelserne i direktivet, der muliggør udeladelse af oplysninger i prospekter, f.eks. når videregivelse af oplysninger vil stride mod den offentlige interesse,
- anmeldelse af godkendelsescertifikat,
- kopi af prospekt,
- oversættelse af resuméet af prospektet,
- samarbejde og udveksling af oplysninger mellem tilsynene,
- ensartet skabelon for sammenfatning af prospektet,
- specifikke oplysninger i prospektet.

Transparens – direktiv 2004/109/EF

Det præciseres i kompromisforslaget, at Kommissionen kan vedtage bindende tekniske standarder efter forslag fra ESMA på følgende områder:

- den procedure der skal anvendes, og de oplysninger der skal gives, når en køber af et værdipapir anmelder opkøb af større besiddelser til udstederen af værdipapiret,
- udformning af en standardformular til anmeldelseskravene til udstederen.

Hvidvaskforebyggelse – direktiv 2005/60/EF

Det præciseres i kompromisforslaget, at Kommissionen kan vedtage bindende tekniske standarder efter forslag fra EBA/EIOPA/ESMA på følgende områder:

- fastlæggelse af hvilke yderligere foranstaltninger, som kredit- og finansieringsinstitutter skal gennemføre og oplyse om i forhold til deres aktiviteter i tredjelande, hvis tredjelandes lovgivning ikke har samme niveau som EU-lovgivningen.
- de tiltag, som kredit- og finansieringsinstitutter som minimum skal gennemføre, hvis tredjelandets lovgivning ikke tillader anvendelse af de foranstaltninger i relation til kundelegitimation og opbevaring af registreringer, som finder anvendelse i EU.

UCITS ("Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities") – regulering af kollektive investeringer (herunder investeringsforeninger) – direktiv 2009/65/EF

Det præciseres i kompromisforslaget, at Kommissionen kan vedtage bindende tekniske standarder efter forslag fra ESMA på følgende områder:

- de oplysninger, investeringsselskaber skal indlevere i forbindelse med godkendelse som investeringsselskab,
- betingelser for godkendelse af administrationsselskaber,
- krav om administrative og regnskabsmæssige procedurer m.v.,
- krav til managementselskabers aktiviteter ift. at sikre ærlig adfærd og undgå interessekonflikter,
- godkendelse af det selvadministrerende administrationsselskab,
- oplysningskrav i forbindelse med fusioner,
- kategorier af aktiver et investeringsinstitut må investere i,
- kriterier ift. risikostyring og værdiansættelse,
- forretningsgange mellem "master" og "feeder" investeringsselskaber,
- indhold af prospekter og årsberetninger,
- nøgleinformation til investorer,
- tilbagekøb og indløsning af andele i et investeringsselskab,
- oplysninger i forbindelse med grænseoverskridende aktiviteter og
- udveksling af oplysninger mellem medlemslandenes myndigheder og samarbejde i forhold til kontroller og undersøgelser,
- kvalificeret deltagelse i administrationsselskaber,
- investeringsinstitutters mulighed for at optage lån.

Kontrolprocedurer vedr. vedtagelsen af bindende tekniske standarder

Før de tekniske standarder udarbejdet af de nye EU-tilsynsmyndigheder kan få bindende virkninger over for de nationale tilsynsmyndigheder, skal de godkendes af Kommissionen gennem en efterfølgende beslutning eller forordning. Kommissionen kan i særlige tilfælde ændre på EU-tilsynsmyndighedernes udkast til en

standard for vedtagelse, eller Kommissionen kan undlade at vedtage EU-tilsynsmyndighedernes udkast til en standard helt eller delvist, hvis dette er nødvendigt af hensyn til fællesskabets interesse.

I sådanne tilfælde, hvor Kommissionen vælger at ændre i EU-tilsynsmyndighedernes udkast til standard, vil Kommissionen for det første skulle give den pågældende EU-tilsynsmyndighed mulighed for selv at ændre på sit udkast til standarden på baggrund af Kommissionens tilbagemelding, før Kommissionen vedtager ændringer i forhold til EU-tilsynsmyndighedernes udkast. For det andet vil Kommissionen ifølge kompromisforslaget være underkastet nærmere kontrolprocedurer, som giver EU's lovgiver (Rådet eller Rådet og Europa-Parlamentet) mulighed for at føre kontrol med Kommissionens vedtagelse af retsakter.

Kommissionen kan ifølge Traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde vedtage henholdsvis delegerede retsakter (artikel 290) og implementeringsretsakter (artikel 291). Delegerede retsakter supplerer eller ændrer ikke-essentielle dele af et rammedirektiv, mens implementeringsretsakter skal sikre ensartede betingelser for implementering af et rammedirektiv eller gennemførelsesforanstaltningerne for det. For delegerede retsakter kan lovgiver (Rådet og Europa-Parlamentet) i den konkrete direktivtekst fastsætte regler om tilbagekald, tidsbegrænsning af delegation og indsigelsesmulighed. For implementeringsretsakter kan det såkaldte komitologi-system anvendes som kontrolmekanisme. Herved kan Rådet gennem deltagelse i særlige komitéer nedsat til formålet kontrollere Kommissionens vedtagelse af de pågældende retsakter.³

I tilfælde, hvor Kommissionen vedtager EU-tilsynsmyndighedernes udkast til bindende standarder uden at ændre i udkastet, vil processen ifølge kompromisforslaget ikke være omfattet af ovennævnte kontrolprocedurer. Udgangspunktet er, at der er tale om tekniske standarder udarbejdet af EU-tilsynsmyndighederne ud fra disses tilsynsekspertise, og kompromisforslaget indfører på den baggrund kun de nævnte kontrolprocedurer i forhold til situationer, hvor Kommissionen ændrer i tilsynenes udkast til standarder.

Kompromisforslaget opdeler bemyndigelserne til at vedtage bindende tekniske standarder i henholdsvis delegerede retsakter og implementeringsretsakter afhængig af standardens indhold og rækkevidde. Det fastsættes samtidig hvilke kontrolmekanismer, der skal gælde for de forskellige bemyndigelser. For delegerede retsakter indføres en tidsbegrænsning på 4 år, mulighed for tilbagekald af delegation samt mulighed for indsigelse for Rådet og Europa-Parlamentet inden for 3 måneder. For implementeringsretsakter henvises til den eksisterende komitologi-procedure (som dog er under revision, jf. fodnote 1). Anvendes kapitalkravsdirektivet som eksempel, så er der i kompromisforslaget lagt op til, at bindende tekniske standarder vedr. f.eks. krav i forbindelse med autorisation, risikovurdering,

³ Det bemærkes, at Europa-Parlamentet som udgangspunkt ikke deltager i komitologi-systemet, og at komitologi-systemet og de nærmere procedurer heri i øvrigt er under revision som følge af vedtagelsen af Lissabon-traktaten.

modelvalidering og intern organisation, udpeges som delegerede retsakter, mens bindende tekniske standarder vedr. f.eks. procedurer for kommunikation mellem tilsynsmyndigheder, rapporteringsformater og fælles beslutningsprocesser mellem myndigheder, udpeges som implementeringsretsakter. Hvis Kommissionen således vælger at ændre på EU-tilsynsmyndighedernes udkast til bindende standarder indenfor disse områder, vil det være omfattet af den tilhørende kontrolprocedure.

Bilæggelse af uenighed mellem nationale tilsynsmyndigheder

I overensstemmelse med EU-tilsynspakken gives EU-tilsynsmyndighederne også adgang til at mægle i situationer, hvor der kan være uenighed mellem nationale tilsynsmyndigheder i forhold til beslutninger, som de skal tage i fællesskab. Resultatet af EU-tilsynsmyndighedernes mægling vil være bindende for de nationale tilsynsmyndigheder.

På visse områder giver sektorlovgivningen i dag (dvs. inden etableringen af de tre EU-tilsynsmyndigheder) mulighed for at de tre tilsynsudvalg kan anvende ikke-bindende mægling mellem nationale tilsyn, mens der på andre områder er fastsat tidsfrister for fælles beslutninger truffet af et eller flere tilsyn. I disse tilfælde vil det imidlertid være nødvendigt at foretage ændringer i direktiverne for at tilpasse sektorlovgivningen til de nye EU-tilsynsmyndigheders beføjelser i henhold til bilæggelse af uenigheder mellem nationale myndigheder.

I forslaget præciseres mæglingsbeføjelser i markedsmisbrugsdirektivet (anmodning om oplysninger og fælles tilsyn), kapitalkravsdirektivet (identifikation af filialer, godkendelse af metoder med interne ratings (IRB metode) og vurdering af grupperisici) og UCITS-direktivet (udveksling af oplysninger, kontrol på stedet og værtslandets indgreb over for andet lands virksomhed). I disse tilfælde indskrives de nye EU-tilsynsmyndigheders muligheder for at foretage bindende mægling således konkret i de pågældende områder. Konkret betyder det, at hvis en national tilsynsmyndighed er uenig med en tilsynsmyndighed i et andet land i forhold til at identificere betydende filialer i kapitalkravsdirektivets forstand, kan tilsynsmyndighederne indbringe dette spørgsmål for EU-tilsynsmyndigheden (dvs. EBA i dette konkrete tilfælde). EBA vil herefter skulle mægle mellem de nationale tilsyn efter proceduren fastlagt i forslaget om den nye EU-tilsynsstruktur.

Generelle ændringer i de enkelte finansielle direktiver

Endelig gennemføres en række konsekvensrettelser af mere generel karakter i de enkelte direktiver, herunder at ændre referencerne fra de eksisterende tilsynssamarbejdsudvalg til de nye EU-tilsynsmyndigheder, som erstatter dem. Dette vedrører f.eks. de nye EU-tilsynsmyndigheders rolle i at samarbejde og udveksle oplysninger med de nationale tilsyn, samt de nye EU-tilsynsmyndigheders rådgivende rolle i forhold til EU-institutionerne og deres rolle i forhold til samarbejdet med tilsyn og myndigheder i tredjelande uden for EU.

EU-tilsynsmyndighederne får også til opgave at udarbejde, offentliggøre og regelmæssigt opdatere registre og lister over finansielle aktører i EU. Det drejer sig

om listen over godkendelser af kreditinstitutter udstedt af nationale tilsynsmyndigheder, registret over alle investeringsselskaber og listen over regulerede markeder samt listen over godkendte prospekter og godkendelsescertifikater, når disse udbydes til offentligheden.

Hjemmelsgrundlag

Hjemmelsgrundlaget for forslaget er Traktatens artikler 44, 47(2), 55 og 95 (fremover artikel 50, 53(2), 62 og 114 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde). Procedurer for forhandling af direktivet følger den almindelige lovgivningsprocedure (tidl. fælles beslutningstagen).

Nærhedsprincippet

Kommissionen fremfører, at målene for dette direktiv, nemlig at forbedre det indre markeds virkemåde gennem et højt, effektivt og konsekvent regulerings- og tilsynsniveau, at beskytte indskydere, investorer og modtagere og dermed virksomheder og forbrugere, at sikre de finansielle markeders integritet, effektivitet og ordnede virkemåde, at opretholde det finansielle systems stabilitet og styrke den internationale koordinering af tilsyn, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemslande og derfor bedre kan gennemføres på fællesskabsplan.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da ensartede konkurrencevilkår i EU samt øget grænseoverskridende finansiell aktivitet fordrer fælles regler og ensartet fortolkning af og tilsyn med disse.

Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger en rapport fra ordføreren i Europa-Parlamentet, som dels foreslår at hovedparten af standarderne klassificeres som delegerede retsakter (artikel 290 i traktaten), hvor Europa-Parlamentet gives mulighed for at kontrollere Kommissionen sammen med Rådet, jf. beskrivelsen af kontrolprocedurerne ovenfor. Herudover foreslås en række ændringer i de enkelte direktiver, som skal styrke samarbejdet mellem nationale tilsynsmyndigheder, Kommissionen og EU-tilsynsmyndighederne, fremme informationsudveksling og generel koordination samt styrke samarbejdet om konkrete tilsynsaktiviteter. Det ansvarlige udvalg i Europa-Parlamentet, ECON, har endnu ikke taget stilling hertil.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Det finansielle område er hovedsagligt reguleret af lov om finansiell virksomhed og lov om værdipapirhandel m.v. Forslaget vil i sig selv kun kræve minimale konsekvensændringer f.eks. i forhold til fortrolighedsbestemmelser i forbindelse med videregivelse af oplysninger til de nye EU-tilsynsmyndigheder. De konkrete bindende standarder, som EU-tilsynsmyndighederne vil stille forslag om efterfølgende, vil kunne føre til behov for lovændringer, idet visse af områderne i dag er omfattet af krav fastsat i love og bekendtgørelser (f.eks. den nærmere definition af kravene til hybrid kernekapital), mens andre alene berører Finanstilsynets vejled-

ninger og/eller praksis. Det vil afhænge af udformningen af de konkrete standarder.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vil bidrage til et velfungerende indre marked på det finansielle område, der vil gøre det nemmere for finansielle virksomheder at agere på tværs af grænserne i EU, hvilket kan styrke konkurrencen, sænke priserne og fremme kvalitet til gavn for virksomheder, forbrugere og den generelle økonomiske vækst.

Høring

Forslaget har været forelagt EU-specialudvalget for den finansielle sektor med høringsfrist den 20. november 2009. Høringen resulterede i følgende holdninger.

Finansrådet (FR) lægger vægt på via Finanstilsynet at blive inddraget i god tid i udformningen af de tekniske standarder, som EBA skal udarbejde udkast til.

Realkreditrådet (RK) anfører, at der generelt er en risiko for, at der i fastsættelsen af tekniske standarder utilsigtet ikke tages hensyn til de særlige sikre karakteristika, som den danske realkreditmodel bygger på, fordi der tages udgangspunkt i den gængse europæiske forretningsmodel for banker. En ensretning af den materielle ret for covered bonds m.v., som kan påvirke muligheden for at fastholde den danske realkreditmodel, må derfor undgås.

RK lægger vægt på, at der ikke sker en glidning af kompetencer mellem niveauerne i komitologi-proceduren. RK efterlyser i den forbindelse en overvejelse af Europa-Parlamentets fremtidige rolle, såfremt der opstår uenighed om, hvad der må anses for et politisk valg i forbindelse med udarbejdelsen af en teknisk standard.

I forhold til de specifikke bemyndigelser anfører RK ift. kapitaldækningsdirektivets (2006/48/EF) artikel 106 (2) om store engagementer, at det er af stor betydning for realkreditsektoren, at standarden ikke fjerner muligheden for at tage hensyn til ”penge på vej”. Blandt andet i forbindelse med terminsbetalinger fra kunderne kan realkreditinstitutterne have et stort indestående ”over natten” i en række pengeinstitutter, som efterfølgende udbetales til obligationsejerne.

Ift. kapitaldækningsdirektivets artikel 150, som skal afgrænse vilkårene for anvendelsen af punkt 15-17 i bilag V vedrørende likviditetsstyring, anfører RK, at det er vigtigt, at der tages hensyn til de særlige karakteristika ved danske realkreditinstitutter. Dansk realkredit har reelt set ikke likviditetsrisiko, selvom der er store udsving i likviditeten omkring terminerne. Det er en konsekvens af den danske realkreditmodel med direkte videregivelse af kundens betalinger til investorerne (match-funding).

RK anfører endvidere, at de foreslåede tekniske standarder i UCITS (2009/65/EC), artikel 50 om investeringsinstitutters investeringspolitik, kan have vidtgående konsekvenser, hvis det indebærer, at ESMA har indflydelse på de kategorier af aktiver, et investeringsinstitut må investere i. Der bør derfor ske en afklaring af rækkevidden heraf.

InvesteringsForeningsRådet (IFR) støtter generelt specialudvalgsnotatets indstillinger. IFR finder dog, at der på en række områder er behov for en yderligere afklaring af forslagernes indhold og konsekvenser for de finansielle virksomheder. IFR lægger endvidere vægt på, at det præciseres, hvordan lovhierarkiet mellem niveau 1, 2 og 3 fungerer og spiller sammen. Endelig understreger IFR, at niveau 3 standarderne tages højde for, at tilsynsmåderne stadig kan tilpasses til nationale egenarter, som er i overensstemmelse med fællesskabsretten.

Danmarks Rederiforening (DRF) finder det væsentligt, at de nye standarder ikke vil medføre ekstra byrder for virksomhederne og øgede oplysninger i forhold til reglerne i dag.

Forsikring & Pension (F&P) støtter, at forslagene udformes, så standardernes rækkevidde og indhold er af klar teknisk karakter, samt at der ikke sker forskydning nedad mellem niveau 2 og 3. Herudover skal det være muligt i de enkelte medlemslande at tilrettelægge et "risikobaseret" tilsyn, og tilsynsreglerne bør indeholde et proportionalitetsprincip.

Dansk Industri (DI) støtter et øget samarbejde mellem EU-myndighederne og Kommissionen for at sikre ensartede regler og rammevilkår. DI finder, at det er afgørende, at de nye standarder ikke medfører øgede administrative byrder for de berørte virksomheder. I den forbindelse bør det søges afklaret, hvad rækkevidden og indholdet af de bindende standarder inden for krav til bl.a. solvens og likviditet skal være. Ligeledes bør proportionalitetshensyn indarbejdes i de konkrete standarder, således at en national tilsynsproces ikke bliver unødigt administrativ og omkostningstung.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat vedr. forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg d. 11. december 2009. Det bemærkes, at forslaget vedr. etablering af de tre EU-tilsynsmyndigheder blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 27. november 2009 (under overskriften "et europæisk system for finansielt tilsyn – ESFS") til forhandlingsoplæg.

Holdning

Dansk holdning

Danmark kan overordnet støtte forslaget, der understøtter et velfungerede indre marked for finansielle tjenesteydelser gennem styrket tilsynssamarbejde og øget

harmonisering af tilsynet med de finansielle markeder og virksomheder, således at der skabes lige vilkår på tværs af landene.

Andre landes holdning

Der er generel opbakning til det foreliggende kompromisforslag. En gruppe lande samt Kommissionen foretrækker, at EU-tilsynsmyndighederne, i højere grad end kompromisforslaget lægger op til, forpligtes til at udarbejde udkast til bindende tekniske standarder ("skal"-bestemmelser) og ikke alene gives mulighed for at vælge at gøre det ("kan"-bestemmelser).